

چگونه اوسمار موفق شد از یک شکست تحقیر آمیز یک برد تاریخی بسازد؟

آنانومی یک صعود

صفحه ۶

پنجمین ۶ خرداد ۱۴۰۳ | ۱۷ دی‌العهده ۱۴۴۵ | ۲۶-۲۴۴ | سال شانزدهم | شماره ۴۷-۴۸ | صفحه ۵-۵۰۰ | توپان

وطن امروز

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

۱۸۸۱ سال و ۲۴۵ روز گذشت |

نگاهی به هفدهمین فیلم «گای ریچی» به نام وزارت جنگ ناجوانمردانه

واقعی اما تخیلی!

صفحه ۸

VATAN-E-EMROOZ | VOL.16 | NO.4047 | SUN.MAY.26, 2024 | ISSN:2008-2886

تیتراهای امروز

آخرین اخبار درباره چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری

همه آماده‌اند

۱۰ خرداد؛ آغاز ثبت‌نام

صفحه ۲

شوراهای عالی استان‌ها مستکن استان‌ها موظف به تعیین سقفا جاره‌بها در مناطق مختلف کشور شدند

برنامه مهر اجاره‌بها

صفحه ۳

گزارش «وطن امروز» از نشست وزرای خارجه کشورهای عضو شانگهای

پیشنهاد ایجاد هاب انرژی

صفحه ۵

دیوان بین‌المللی دادگستری دستور داد اسرائیل حمله نظامی به جنوب غزه را متوقف کند

ورود صهیونیست‌ها به رفح ممنوع

نیویورک تایمز: اقدامات حقوقی

و دیپلماتیک اخیر علیه اسرائیل نشان‌دهنده انزواي آن در جامعه بین‌الملل است

بعد از عدم موفقیت اسرائیل در نوار غزه

کابینه جنگ این رژیم در حال فروپاشی است

صفحه ۷

رهبان انقلاب در دیدار خانواده‌های شهدای خدمت با اشاره به قیام مردم در تشییع این شهدا:

ملت زنده است

این حادثه در مقابل دیدگان جهانیان و در عمل ثابت کرد ملت ایران به رئیس‌جمهور و کسانی که مظهر شعارهای انقلاب بودند چه دلبستگی و وفاداری ای دارند

صفحه ۲

کیمیای کیمیا

گفت‌وگوی «وطن امروز» با سیدمهدی ناظمی قره‌باغ درباره جامعه‌شناختی تشییع تاریخی شهید رئیسی

بدرقه رئیسی صحنه ظهور امر ملی بود

و به خاطر آن علقه در مسائل سیاسی هم فعالیتی دارند و توجهی به مسائل سیاسی ندارند. اینهایی که به میدان می‌آیند مردمند. منظور من این نیست که همه مردم آمده باشند، قطعا برخی به هر دلیلی به تشییع نیاآمدند اما عمده مردم آمدند. ما بیش از این تشییع در کشورمان نیروهای فعال فرهنگی نداریم، شاید کمی بیشتر از این تعدادی که به تشییع‌ها می‌آیند، علقه‌های سرزمینی و فرهنگی و اجتماعی جدی دارند. به هر حال عمده مردم آمدند.

آنها که مردم نیستند به راحتی مهندسی شده و اسپر جنگ‌های روانی - رسانه‌ای می‌شوند و مورد سوءاستفاده ارباب قدرت قرار می‌گیرند.

■ شما در واقع مردم را ذیل یک هویتی دارای معنا می‌دیدید که اگر آن هویت وجود نداشته باشد، در اصل واژه مردم را نمی‌توان به آن اطلاق کرد.

به کسی که تمام هم و غم او گذران روزمره و فرهنگ و تاریخ هستند و بر اساس تعلق به تاریخ و به همین خاطر اینها در رابطه با مسائل سیاسی همیشه‌بیشترین عرق و انگیزه اقدام را دارند و بیشتر از بقیه در مسائل سیاسی فعال هستند و اقدامات متناسب با نظرات خودشان را انجام می‌دهند.

به همین خاطر وقتی صحبت از مردم می‌کنیم راجع به یک مساله تاریخی - فرهنگی حرف می‌زنیم و کسانی را که به هویت این سرزمین و هویت ایران معتقدند منظور داریم. آنها چون معتقدند، سعی می‌کنند در سطح عمومی بیشتر فعال باشند و بر این اساس در مسائل سیاسی هم بی‌تفاوت نیستند و فعالند. ممکن است افرادی را پیدا کنیم که به ادبیات و هنر علاقه داشته باشند اما در ظاهر هیچ نوع رویکرد سیاسی ندارند و موجوداتی خنثی نسبت به سیاست به نظر برسند. ممکن است این افراد علقه‌های غیرسیاسی مانند هنر و ادبیات داشته باشند اما این علاقی منجر به این نشده که آنها نسبت به سرزمین خودشان عرق داشته باشند. باز اینها هم جزو مردم نیستند اما ساکنان این سرزمین هستند و حقوق‌شان کاملا محترم است و باید به آن حقوق احترام گذاشت و در چارچوب قوانین کشور با آنها تعامل داشت. اما مردم یک سرزمین کسانی هستند که به آن سرزمین عرق دارند و برای اعتقاد خود عمل و کاری انجام می‌دهند. وقتی از مردم سخن می‌گوییم، برخی چرتکه می‌اندازند و سنجش می‌کنند که چند نفر در خیابان حضور می‌یابند، ضمن اینکه چنین امری شدنی نیست و نمی‌توان این حضور را اندازه‌گیری کرد اما به فرض که شدنی باشد و ما شمردیم که چه تعداد آدم حضور یافته‌اند؛ خوب که چه؟! انکار بقیه که نیامدند، پشت درهای بسته‌ای منتظرند که یک رفتار دیگری انجام دهند و کسی مانع آنها شده‌است. اینها مغفله‌های پچگانهای است که صورت می‌گیرد. مردم جمع جبری افراد سساکن در یک سرزمین و جمع جبری افراد دارای شناسنامه یک کشور نیستند. مردم افرادی هستند که به هویت تاریخی و فرهنگی آن کشور علقه دارند

■ اینکه از مردم سخن گفته می‌شود، این سوال مطرح می‌شود که مردم چیست و آیا جمعیت تشییع‌کنندگان نمایندگی مردم را دارند؟ آیا منظور از مردم جمع جبری آحاد یک جامعه است که شناسنامه یک کشوری را دارند؟ این به نظرم نمی‌تواند معنای درستی از توضیح معنای مردم باشد. مردم بیشتر یک مفهوم است، همان‌طور که ملت یک مفهوم است. ما نمی‌توانیم بر اساس افرادی که با ما همسو هستند یا همسو نیستند، درباره ملت حکم کنیم. همین مساله درباره مردم هم وجود دارد. منتهای مردم یک شکل نرم‌تر، فرهنگی‌تر و تاریخی‌تری و ملت یک شکل مدرن‌تر، امروزی‌تر و سیاسی‌تر دارد.

وقتی می‌گوییم مردم، منظور ما همه آحادی که شناسنامه ایرانی دارند نیست و این تعریف درستی برای مردم نیست. مردم کسانی‌اند که صاحب این فرهنگ و تاریخ هستند و بر اساس تعلق به تاریخ و به همین خاطر خود انتخاب سیاسی خود را دارند. به همین خاطر اینها در رابطه با مسائل سیاسی همیشه‌بیشترین عرق و انگیزه اقدام را دارند و بیشتر از بقیه در مسائل سیاسی فعال هستند و اقدامات متناسب با نظرات خودشان را انجام می‌دهند.

به همین خاطر وقتی صحبت از مردم می‌کنیم راجع به یک مساله تاریخی - فرهنگی حرف می‌زنیم و کسانی را که به هویت این سرزمین و هویت ایران معتقدند منظور داریم. آنها چون معتقدند، سعی می‌کنند در سطح عمومی بیشتر فعال باشند و بر این اساس در مسائل سیاسی هم بی‌تفاوت نیستند و فعالند. ممکن است افرادی را پیدا کنیم که به ادبیات و هنر علاقه داشته باشند اما در ظاهر هیچ نوع رویکرد سیاسی ندارند و موجوداتی خنثی نسبت به سیاست به نظر برسند. ممکن است این افراد علقه‌های غیرسیاسی مانند هنر و ادبیات داشته باشند اما این علاقی منجر به این نشده که آنها نسبت به سرزمین خودشان عرق داشته باشند. باز اینها هم جزو مردم نیستند اما ساکنان این سرزمین هستند و حقوق‌شان کاملا محترم است و باید به آن حقوق احترام گذاشت و در چارچوب قوانین کشور با آنها تعامل داشت. اما مردم یک سرزمین کسانی هستند که به آن سرزمین عرق دارند و برای اعتقاد خود عمل و کاری انجام می‌دهند. وقتی از مردم سخن می‌گوییم، برخی چرتکه می‌اندازند و سنجش می‌کنند که چند نفر در خیابان حضور می‌یابند، ضمن اینکه چنین امری شدنی نیست و نمی‌توان این حضور را اندازه‌گیری کرد اما به فرض که شدنی باشد و ما شمردیم که چه تعداد آدم حضور یافته‌اند؛ خوب که چه؟! انکار بقیه که نیامدند، پشت درهای بسته‌ای منتظرند که یک رفتار دیگری انجام دهند و کسی مانع آنها شده‌است. اینها مغفله‌های پچگانهای است که صورت می‌گیرد. مردم جمع جبری افراد سساکن در یک سرزمین و جمع جبری افراد دارای شناسنامه یک کشور نیستند. مردم افرادی هستند که به هویت تاریخی و فرهنگی آن کشور علقه دارند

یادداشت روز

از سوگ تا حماسه

علی عسگری |

آنچه در چند روز گذشته در قالب مراسم‌های تشییع برای رئیس‌جمهور شهید کشورمان و همراهان ایشان دیدیم تعجب بسیاری از اهالی علم و جامعه‌شناسان را برانگیخت. این حجم از ابراز تأثر و مشارکت فعال انسان ایرانی پرسش ژرفی را پیش پای تحلیلگران برای توضیح جامعه ایرانی قرار داده است. به نحو معمول تشییع یک سیاستمدار در سراسر دنیا همراه است با یکسری مراسم‌های رسمی، رژه چند سرباز و بعد تمام. در این مراسم‌ها مردم کمتر با آن درگیر و از آن متأثر می‌شوند. با وجود این اما این تشییع در کشور ما با ماهیت کاملا متفاوتی برگزار شد. مردم کشورمان به نحو موثر و فعال، در این غم مشارکت جسته و به نوعی «های ایرانی» در تجدیدی با ریشه‌ها و بنیادهای خود قرار گرفت. برای فهم ریشه‌ها و علل این حادثه می‌توان به دو مورد رجوع داشت. نخستین مورد ویژگی‌های فردی خود آن شخص است، کما اینکه در دیگر نقاط دنیا نیز تشییع جنازه برخی شخصیت‌های سیاسی پرشور و به نحو متفاوتی برگزار می‌شود. در ایران نیز طبیعتا شخصیت مردمی، دلسوز و پرتلاش رئیس‌جمهور در برانگیختن احساسات مردمی دارای نقش جدی بود. پرسش اما آنجاست که اگر ما از این مولفه چشم‌پوشی کنیم آیا می‌توان علت دیگری را نیز در درون خود انسان ایرانی بکاویم؟ به عبارت دیگر آیا جامعه ایران دارای ویژگی‌هایی نیست که به واسطه آن سوگ به سرعت تبدیل به حماسه شده و چنین حوادثی که فی‌نفسه اقتضای تنش و ازهم‌گسختگی دارند منجر به ایجاد همبستگی می‌شوند؟ ما نظیر این حادثه را در تشییع‌های دیگری همچون حضرت امام خمینی (ره) و شهید سلیمانی نیز دیده‌ایم لذا پرسش اصلی این‌ها این است: در جهان اجتماعی انسان ایرانی چه می‌گذرد که سوگ به سرعت تبدیل به حماسه می‌شود؟

در پاسخ باید ابتدا مقداری جهان اجتماعی انسان ایرانی را مورد واکاوی قرار دهیم. هسته سخت جهان اجتماعی یک جامعه را باورهای آن جامعه شکل می‌دهد. باورها عبارت است از رابطه وجودی‌ای که یک جامعه با مبدایی ورای خود برقرار می‌سازد. انسان ایرانی در باطن خود، پیوندی ناگسستنی با عالم قدس داشته و این مقوله، به زندگی او معنا و معنویت می‌بخشد. به واسطه همین ارتباط وجودی وی با عالم قدس در جهان معنایی انسان ایرانی همه چیز رنگ و بوی معنوی می‌گیرد. سیاست در چنین جهانی عرصه نزاع قدرت نیست، بلکه عین دیانت خواهد بود. هنگامی که طرح انسان ایرانی از سیاست همچون دیگر ابعاد وجودی وی در پیوند با معنا و معنویت قرار می‌گیرد، شخص سیاستمدار نیز این امکان را می‌یابد تا با اعماق فرودست باطن این جامعه ارتباط برقرار کند. به عبارت ساده‌تر، این پرسش جدی است: چرا وفات یک سیاستمدار چنین احساسات انسان ایرانی را به غلیان درمی‌آورد؟ چنین برانگیختگی ممکن نخواهد بود مگر آنکه سیاست در پیوندی با وجود یک جامعه قرار گرفته و برخاسته از هسته سخت جهان اجتماعی آن باشد. به همین واسطه ما شاهد این هستیم که تشییع آیت‌الله شهید رئیسی در کشور ما چنین گرم و پراحساس است. انسان ایرانی دارای روح است، سرشار از احساس است. برخلاف سیاست در ذیل جهان اجتماعی مدرن که خشن و بی‌روح است لذا مردم در چنین اتمسفری ارتباطی وجودی را با یک سیاستمدار برقرار نمی‌کنند. به همین دلیل وفات یک سیاستمدار تبدیل به صحنه اجرای یکسری پروتکل‌های بی‌روح توسط کسانی می‌شود که برای این مضمون حقوقی را دریافت می‌کنند.

در پایان باید متذکر شد این رخدادها فضای را برای ما باز می‌کند تا بار دیگر معنای سیاست و جامعه ایران را مورد واکاوی قرار دهیم. سیاست و جامعه در پرتو این بارقه‌ها که هر از چندی در کشور ما زده می‌شود از نو باید در معرض بازتعریف قرار گیرند.

سلام وطن
۶۶۴۱۳۹۴۲

نگاه

تشییع تاریخی

مهدی گرگانی: ایران از زمان اعلام خبر دردناک شهادت آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی، امیرعبدالمجید و دیگر همراهان‌شان حال و هوای عجیب و تاریخی‌ای به خود گرفته است. درست از لحظه تایید سقوط بالگرد حامل شهید رئیسی و حتی از زمانی که اخبار مربوط به مفقود شدن بالگرد به صورت جدی مطرح شد، مردم نگران و دلاولس، لحظه به لحظه پیگیر اخبار بودند و پس از مشخص شدن عروج این شهیدان در همه نقاط کشور برای وداع با رئیس‌جمهورشان سنگ تمام گذاشتند. البته از این مردم قدران که همیشه پای نظام و مسؤولان جمهوری اسلامی ایستاده‌اند، انتظار می‌رفت مراسم تشییع پیکر آیت‌الله رئیسی باشکوه باشد اما چیزی که به نمایش درآمد چیزی فراتر از آن بود که بتوان صرفا با این کلمه آن را توصیف کرد.

۱- شخصیت ویژه آیت‌الله شهید رئیسی از همان دوران انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۶ برای مردم آشکار شد؛ جایی که او در برابر طعنه‌ها و کنایه‌های ناصواب و غیراخلاقی رقیب اصلی‌اش - رئیس‌جمهور وقت - هیچ بد اخلاقی متقابل نسبت به وی روا نداشت. در انتخابات سال ۱۴۰۰ هم بری رقیبا سوءگفتار را برای تخریب ایشان در پیش گرفتند ولی حتی پس از به دست گرفتن قدرت هیچگاه در صدد انتقام یا تلافی نبرینامد و همواره تلاش کرد از خط تقوا و نجابت خارج نشود. خدمتگزاری به مردم، اخلاص و شجاعت در پیگیری امور از ایشان یک رئیس‌جمهور تراز در جمهوری اسلامی ایران ساخت و وی را به الگویی برای روسای جمهوری بعدی و شاخصه‌ای برای مردم در انتخابات‌های آینده تبدیل کرد.

۲- انتخاب القاب «سیدالشهدای خدمت» و «شهید‌جمهور» برای آیت‌الله رئیسی واقعا برآزنده چنین شخصیت بی‌بدیلی بود. آیت‌الله رئیسی از زمان تحویل گرفتن پست ریاست‌جمهوری لحظه‌ای وقت تلف نکرد و بدون توجه به اینکه چه چیزی به ارت برده و چه چیزی تحویل گرفته به دنبال حل‌وفصل مشکلات تلنبار شده رفت‌وآب و شعار تمرکززدایی و توجه ویژه به محرومان روی کار آمد و از همین رو بود که مدام در حال سفر به شهرها و روستاهای دورافتاده بود؛ مساله‌ای که حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای نیز در دیدار خانواده ایشان با ذکر خاطره بازگشت آیت‌الله رئیسی از سفر روسیه و عزیمت شبانه به کرج برای حضور در برنامه‌های سفر استانی به آن اشاره کردند.